

SUD EUROPSKE UNIJE
PREDMET *TEST-ACHATS*
C-236/09, ECLI:EU:C:2011:100

Temeljna prava u Europskoj uniji u kontekstu osiguranja

RAVNOPRAVNOST IZMEĐU MUŠKARACA I ŽENA U PRAVU EU

Temeljno načelo Europske unije (jedno od temeljnih načela prava EU)

Povelja EU o temeljnim pravima, članci 21. i 23. - svaka diskriminacija po osnovi spola je zabranjena; ravnopravnost između muškaraca i žena mora biti osigurana na svim područjima

Direktiva Vijeća 2004/113/EZ od 13. prosinca 2004. o provedbi načela jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pristupu i nabavi robe, odnosno pružanju usluga, članak 5:

Članak 5.

Aktuarski čimbenici

1. Države članice osiguravaju da ni u jednome novom ugovoru zaključenom nakon 21. prosinca 2007., prilikom izračuna premija i davanja u svrhu osiguravajućih i povezanih financijskih usluga, uporaba spola kao čimbenika ne dovede do razlika u pojedinačnim premijama i koristima.
2. Neovisno o stavku 1., do 21. prosinca 2007. države članice mogu odlučiti da dopuste proporcionalne razlike u pojedinačnim premijama i koristima, ako je uporaba spola kao odlučujućeg čimbenika kod procjene rizika na temelju relevantnih i preciznih aktuarskih i statističkih podataka. Dotične države članice o tome obavješćuju Komisiju i osiguravaju redovito prikupljanje, objavljivanje i ažuriranje preciznih podataka koji su relevantni za uporabu spola kao odlučujućeg aktuarskog čimbenika. Spomenute države članice preispituju svoju odluku pet godina nakon 21. prosinca 2007. uzimajući u obzir izvješće Komisije spomenuto u članku 16. i Komisiji prosljeđuju rezultate tog preispitivanja.
3. U svakom slučaju, troškovi vezani uz trudnoću i majčinstvo ne smiju dovesti do razlika u pojedinačnim premijama i koristima.

PREDMET TEST-ACHATS

Ustavni sud Belgije: - Zahtjev za proglašenje ništavim odredbe belgijskog nacionalnog zakona kojim je Direktiva transponirana u belgijsko pravo, a koja odredba odgovara odredbi članka 5., st. 2. Direktive - je li ta odredba suprotna načelu ravnopravnosti između muškaraca i žena?

Je li odredba čl. 5., st. 2. Direktive u skladu s načelima ravnopravnosti i nediskriminacije zajamčenima Ugovorom (Ustavom) EU?

PRESUDA SUDA EU

- *Odredba čl. 5., st. 2. Direktive (izuzetci od „uniseks premijskog načela“) ne sadržava nikakvo vremensko ograničenje - različit tretman žena i muškaraca može trajati vremenski neograničeno!*
- *Stoga, takva odredba je u suprotnosti sa samom Direktivom; štoviše, ona je inkompatibilna sa člancima 21. i 23. Povelje*
- *Odredba čl. 5., st. 2. se proglašava nevažećom s odgođenim učinkom - nakon proteka prijelaznog razdoblja koje je odredio sud u presudi (preciznije, odredba je nevažeća nakon 21.12.2012).*

POSljedICE PRESUDE U PREDMETU TEST-ACHATS

- U svim ugovorima o osiguranju koji se zaključuju nakon 21.12.2012. zabranjeno je ugovaranje klauzula koje imaju učinak da stvaraju bilo kakvo razlikovanje u pogledu individualnih premija ili koristi iz osiguranja zasnovano na spolu
- Države članice moraju poduzeti odgovarajuće zakonodavne korake u svrhu ostvarenja navedenoga načela „uniseks premijskog načela”
- Dionici na tržištu postavili su niz pitanja (obnavljanje „starih” ugovora o osiguranju?, ugovori o grupnom osiguranju?, posljedice na cijenu premije i marketing?)
- 2011 Smjernice EIOPA-e i Komisije o Direktivi (u svjetlu presude iz predmeta Test-Achats)
- Smjernice HANFA-e